

LIPIDOLOGIA

Iwona Kazimierska

Jak leczyć zaburzenia lipidowe w 2021 r.

– nowe wytyczne Polskiego Towarzystwa Lipidologicznego

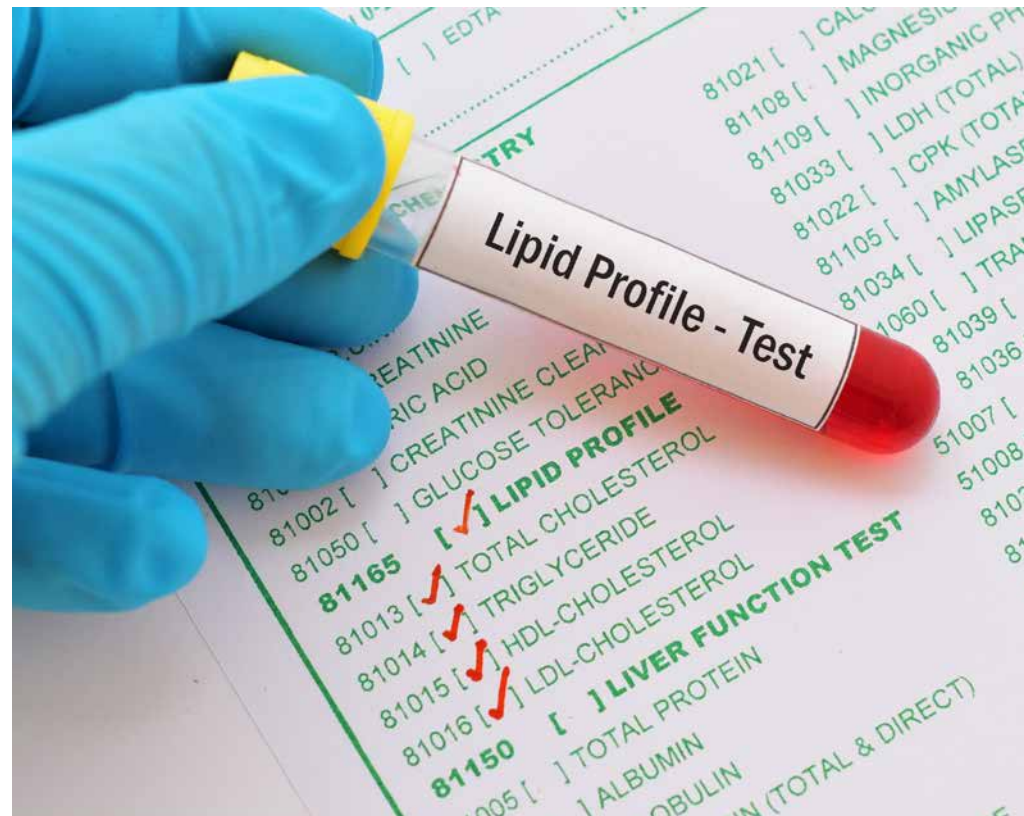
Wkrótce zostaną opublikowane najnowsze polskie wytyczne dotyczące leczenia zaburzeń lipidowych. Pracowało nad nimi aż sześć towarzystw naukowych. Najważniejsze tezy wytycznych zostały zaprezentowane podczas X Kongresu Polskiego Towarzystwa Lipidologicznego, który odbył się w grudniu ubiegłego roku.

– *Poprawa jakości opieki nad pacjentami jest procesem złożonym, wymagającym zastosowania wielu metod. Jedną z nich jest opracowanie i wdrażanie do praktyki wytycznych. Te dotyczące dyslipidemii są dobrym przykładem – zauważył dr hab. n. med. Tomasz Tomasik, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, prezes Stowarzyszenia Kolegium Lekarzy Rodziny w Polsce.*

Sześć towarzystw ramię w ramię

W 2016 r. trzy towarzystwa naukowe: Polskie Towarzystwo Lipidologiczne, Polskie Towarzystwo Kardiologiczne i Kolegium Lekarzy Rodziny w Polsce, opracowały wytyczne dotyczące postępowania w zaburzeniach lipidowych skierowane do lekarzy rodzinnych. W przygotowaniu najnowszych rekomendacji brało udział aż sześć towarzystw: Polskie Towarzystwo Lipidologiczne, Polskie Towarzystwo Nadciśnienia Tętniczego, Polskie Towarzystwo Kardiologiczne, Polskie Towarzystwo Diabetologiczne, Polskie Towarzystwo Diagnostyki Laboratoryjnej i Kolegium Lekarzy Rodziny w Polsce. Komitetowi Sterującemu przewodniczył prof. dr hab. n. med. Maciej Banach, a współprzewodniczącą była prof. dr hab. n. med. Barbara Cybulska. Aktualne wytyczne wykraczają znacznie poza zakres tematyczny zaleceń z 2016 r. skierowanych do lekarzy rodzinnych – dotyczą opieki ambulatoryjnej, specjalistycznej i szpitalnej.

– *Dla mnie jako lekarza rodzinnego istotne jest, jak opisano w wytycznych rolę lekarzy rodzinnych i podstawowej opieki zdrowotnej. Sprowadza się ona do kilku ważnych zadań: wczesnego rozpoznawania dyslipidemii, określenia rodzaju zaburzeń lipidowych i postawienia diagnozy, edukacji pa-*

cjenta i jego rodziny, określenia wskazań i kierowania na konsultacje specjalistyczne, współpracy ze specjalistą, inicjowania i monitorowania terapii, diagnozowania wczesnych stadiów powikłań i uszkodzeń narządowych, wykrywania zaburzeń lipidowych u członków rodziny pacjenta – powiedział prof. Tomasz Tomasik.

Terapia skojarzona, nowe leki

– *W nowych wytycznych mówimy wprost, jak dojść do celów terapeutycznych – tego brakuje w wytycznych europejskich. Nasze rekomendacje są bardzo nastawione na skuteczną diagnostykę – podkreślenie roli cholesterolu nie-HDL, wzrost pozycji lipoproteiny (a), częstsze oznaczanie czynników wpływających na ryzyko rezydualne. Stawiamy również na wczesne rozpoczynanie leczenia skojarzonego, a więc statyną i ezetymibem, a także na jak najwcześniejsze dodanie inhibitora PCSK9 – wyjaśnił prof. Maciej Banach, prezes Polskiego Towarzystwa Lipidologicznego.*

W dokumencie znalazły się rekomendacje dla nowych leków – inkisiranu i kwasu bempodojowego. Jest w nich również mowa o pitawastatinie, która prawdopodobnie będzie wreszcie dostępna na polskim rynku.

– *Wskazujemy, jak leczyć pacjentów z nietolerancją statyn. Pokazujemy krok po kroku, jak postępować z chorym, u którego występują bóle mięśniowe. Jest to szczególnie ważne teraz, w dobie COVID-19, ponieważ niektóre leki antyretrowirusowe, antywirusowe, przeciwreumatyczne, które często stosujemy u chorych zakażonych koronawirusem, mogą wchodzić w interakcje ze statynami. Dlatego*

musieliśmy stworzyć bardzo klarowne wytyczne, żeby wskazać, jak postępować z takim pacjentem i nie przerywać leczenia – prezentował wytyczne prof. Maciej Banach.

Z badań przeprowadzonych na reprezentatywnych populacjach wynika, że 60–70 proc. dorosłych Polaków ma zaburzenia lipidowe.

– *My, lekarze rodzinni, kierujemy pacjentów z dyslipidemią głównie do poradni kardiologicznych, metabolicznych, a dzieci także do poradni chorób rzadkich. Niestety w Polsce nie ma poradni nakierowanych ściśle na leczenie zaburzeń lipidowych. Podejmowane są pewne działania, które mają poprawić sytuację organizacyjną – dodał prof. Tomasz Tomasik.*

Certyfikowane ośrodki, certyfikowani lekarze

Na stronie Polskiego Towarzystwa Lipidologicznego (PTL) znajduje się lista ośrodków zajmujących się diagnostyką i leczeniem pacjentów z zaburzeniami lipidowymi zgłoszonych do certyfikacji jako centra doskonałości leczenia zaburzeń lipidowych PTL oraz sieci centrów lipidowych Europejskiego Towarzystwa Miażdżycowego (*European Atherosclerosis Society – EAS*). Lekarze, którzy mają problemy z diagnostyką i leczeniem, mogą skierować pacjenta do takiego ośrodka. Są one tak zlokalizowane, by ułatwić współpracę między poszczególnymi ośrodkami, a pacjentom zapewnić pomoc jak najbliżej miejsca zamieszkania. Powstanie też lista specjalistów, którzy zostali już certyfikowani przez PTL, by konkretnie – z imienia i nazwiska – było wiadomo, kto jest rzeczywiście ekspertem z punktu widzenia PTL.

Pawel Malecki/AG

prof. Tomasz Tomasik: *Niestety w Polsce nie ma poradni nakierowanych ściśle na leczenie zaburzeń lipidowych. Podejmowane są pewne działania, które mają poprawić sytuację organizacyjną*

PAP/Grzegorz Michalowski

prof. Maciej Banach: *Niektóre leki antyretrowirusowe, antywirusowe, przeciwreumatyczne, które często stosujemy u chorych zakażonych koronawirusem, mogą wchodzić w interakcje ze statynami. Dlatego musieliśmy stworzyć bardzo klarowne wytyczne, żeby wskazać, jak postępować z takim pacjentem i nie przerywać leczenia*